

Remnants of the ice age

Tekst en fotografie door:
 Michel Hammann
 michelhammann-photography.com

Het water in Shoup Bay is rustig. Er is daardoor geen enkel risico dat de kayak zal omslaan. Het getij is laag en we peddelen in alle rust door het ondiepe water van de buitenste morene en leggen aan op een 'zandbank' van gletsjerpuin.

We zekeren onze kayaks om een paar rotsblokken en ploeteren te voet over een dikke laag slik en modder. Grijs water sijpelt door spleten en beekjes. We lopen verder over een met grind bespikkelde ijsvlakte.

Schurend en krakend beweegt de enorme ijsmassa van de Shoup Glacier zich traag maar onverzettelijk vanuit het hooggebergte omlaag. We staan oog in oog met één van de overblijfselen uit de ijstijd!

Gedurende het pleistoceen lag een groot deel van Noord Amerika bedekt onder een duizenden meters dikke ijslaag. Ijsvlaktes en ruim 100.000 gletsjers, welke met een totale oppervlakte van 50.000km² circa 5% van de staat Alaska bedekken, zijn daar nu de overblijfselen van.

Waarom is er nog steeds zoveel ijs in Alaska? En waarom bijvoorbeeld niet in Noord Dakota, waar het ongeveer net zo koud is? Een blik op de kaart van Alaska laat zien dat de meeste gletsjers dicht aan de kust van de Golf van Alaska liggen. De Golf is de bron van een permanent stelsel van lage druk gebieden (het zgn. Aleutian Low) die hier tot ontwikkeling komen en van grote in-

vloed zijn op het weer in delen van Noord Amerika en Canada. Stormen gaan hier gepaard met veel neerslag, draaien tegen de klok in en komen als eerste bij de zuidoost kust van Alaska aan land. Aan de kust valt op sommige plaatsen ruim 3000 mm regen per jaar en in de vlak achter de kust gelegen berggebieden valt in de winter ruim 30 meter(!) sneeuw. Het is in deze hooggebergten waar de gletsjers dan ook ontstaan.

De vallende sneeuw stapelt zich op in de uitsparingen tussen de bergtoppen. Naarmate er 's winters meer sneeuw valt dan er zomers smelt worden de onderste lagen steeds verder samengeperst tot een compacte ijslaag. Als de

vervolg op pagina 13

Foto 1

De Hubbard Glacier is de grootste en meest actieve getijdengletsjer in Alaska. Aan de terminus, het punt waar de gletsjer uitkomt in de Disenchantment Bay, is de ijswand 10 km breed.

De gletsjer begint haar 122 km lange reis naar de zee op de hellingen van Mount Logan, de hoogste berg in Canada, een gedeelte van de grootste niet-polaire ijsvelden in de wereld. De Hubbard Glacier is alleen over het water bereikbaar.

Foto 2

De Matanuska Glacier is over de weg goed bereikbaar vanaf de Glenn Highway en ligt op zo'n 160 km ten noordoosten van Anchorage. De actieve gletsjer heeft een lengte van 39 km en stroomt met een snelheid van 30 centimeter per dag omlaag vanuit het Chugach gebergte. De gemiddelde breedte bedraagt ruim 3 km en aan de terminus is de gletsjer 6,5 km breed.

2

3

4

Foto 3

Oog in oog met de restanten van de ijstijd. Waarom kleurt gletsjerijs blauw? Naarmate de ijslaag door vallende sneeuw verder wordt samengeperst neemt de druk toe en worden alle luchtmoleculen eruit geperst. Watermoleculen zonder lucht absorberen alle kleuren van het spectrum, behalve blauw! Opname gemaakt bij Shoup Glacier.

Foto 4

Gletsjers ontstaan in het hooggebergte. Na verloop van tijd hoopt de vallende sneeuw zich op in de uitsparingen tussen de bergtoppen. Door het toenemende gewicht van de sneeuw veranderen de onderste sneeuwlagen zich in compacte ijsmassa's. Als het ijs dik genoeg is begint het langzaam bergafwaarts te schuiven. Opname gemaakt in Glacier Bay National Park.

Foto volgende pagina's:

Een eenzame visser valt in het niet bij de tientallen meters hoge ijswand van de Aialik Glacier in het Kenai Fjords National Park.

5

Foto 5

Kajakken in Alaska is niet alleen een gezonde ontspanning voor lichaam en geest, maar ook een manier om de wonderen van de ongerepte natuur te ontdekken. Opname gemaakt in Shoup Bay.

Foto 6

Alaska flightseeing - of sightseeing vanuit de lucht - geeft je een buitengewoon uitzicht op een van de meest adembenemende landschappen ter wereld. Er is nooit een tekort aan ervaren piloten om je mee te nemen. In Alaska hebben meer mensen een vliegbrevet dan een rijbewijs! Opname: John Hopkins Glacier in Glacier Bay National Park. Deze gletsjer groeit momenteel weer aan.

6

ijslaag dik genoeg is zet deze zich door het enorme gewicht langzaam neerwaarts in beweging en bereikt in sommige gevallen zelfs de kust.

Alaska is veruit de grootste staat van Amerika en ruim 40 keer groter dan Nederland. Toch is maar een heel beperkt deel van de staat over land bereikbaar. Het aantal highways is op één hand te tellen.

Dat maakt het zien van veel gletsjers toch aanzienlijk lastig.

Een klein aantal gletsjers is over de weg goed bereikbaar, waaronder Exit Glacier, Worthington Glacier en Matanuska Glacier (zie foto onder). Deze laatste ligt op goed 2 uur rijden van Anchorage.

Veel van Alaska's imposante gletsjers eindigen in zee. Vanuit de havenplaatsen Whittier, Valdez, Seward en Petersburg kun je in de zomermaanden prachtige boottochten maken naar talrijke getijdengletsjers. Ronduit spectaculair is het afbreken van vaak huizenhoge brokken ijs vanaf de gletsjer die

Foto 7:

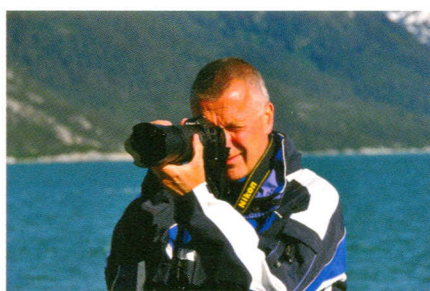
Schurend en krakend beweegt de enorme ijsmassa zich traag, maar onverzettelijk vanuit het hooggebergte omlaag. Opname gemaakt in Glacier Bay National Park

vervolgens met een donderend geraas in zee storten. Tijdens deze tochten door de baaien en de Golf van Alaska zie je ook veel zeezoogdieren, waaronder zeehonden, zeeotters, zeeleeuwen en walvissen.

In het 21.000 km² metende Glacier Bay National Park bevinden zich alleen al twaalf imposante getijdengletsjers die ijsbergen afkalven in de baai. Er zijn geen wegen naar Glacier Bay en de toegang per boot wordt zorgvuldig gelimiteerd, met name om het zeeleven te beschermen.

Er blijft dan één alternatief over: vliegen! Vanuit een bushplane zie je de uitgestrekte ijsvelden en imposante gletsjers vanuit een perspectief dat tijdens reizen over land gewoonweg onmogelijk is.

Tijdens vliegen over Alaska's outback krijg je een indruk van de onmetelijkheid en ongerepte natuur van wat ze terecht The Last Frontier noemen.

Natuur- en reisfotograaf Michel Hammann reist veel door Amerika en met name Alaska.

Dit artikel is de eerste in een serie over de grootste staat van Amerika.

Meer foto's, film én achtergrondverhalen over Alaska heeft hij gepubliceerd op de website:

www.alaska-editions.nl